GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 36. Vinerĭ, 14 (26) Fevruarie. 1886.

Braşovŭ 13 Fevruariu 1886.

Proiectulŭ de lege pentru organisarea glótelorŭ se discută deja cu viu interesŭ în secţiunea militară a camerei din Viena, precum şi în sînulŭ diferitelorŭ cluburĭ parlamentare de acolo. Din tóte părţile se obiectéză, că acestŭ proectŭ de lege conţine dispositiunĭ parte ne lămurite şi parte fórte aspre. Oficioşii se înţelege facŭ esceptiune lăudându'lŭ fără reservă dér numai oficioşii din Austria, nu şi cei din Ungaria.

Organulŭ nemţescŭ alŭ guvernului din Pesta critică în modŭ destulŭ de rigurosŭ proiectata lege pentru glóte şi admitemŭ, că pe lângă obiecţiunile fórte întemeiate, ce le face organulŭ Ungurilorŭ dela cârmă, este şi elŭ condusŭ de temerea, ca nu cumva organisarea glótelorŭ, aşa cum este ea propusă de cei din Viena, sĕ servéscă vr'odată ca mijlocŭ pentru paralisarea organisării naţionale-maghiare a honveḑimei. „Pester Lloyd“ n'o spune pe faţă, dér vorbescŭ cu atâtŭ mai clarŭ foile independente maghiare.

Celŭ mai multŭ combătutŭ din tóte paragrafele memoratului proectŭ de lege este § 5, care vorbesce despre întrebuinţarea glótelorŭ. Se ḑice adecă în acestŭ paragrafŭ, că glótele se potŭ întrebuinţa şi afară de fruntariele monarchiei în modŭ escepţionalŭ, mai alesŭ décă în cursulŭ rĕsboiului reserva întregitóre, menită pentru susţinerea numĕrului normalŭ de combatanţĭ din armată, nu va fi de ajunsŭ.

Nu se póte contesta, şi are tótă dreptatea fóia oficiósă din Peşta când susţine, că citata dispoziţiune dă în mâna guvernului puterea discreţionară de a prelungi serviciulŭ militarŭ până la 48 de anĭ, aşa că în realitate dispositiunile legei pentru armată dela 1868 devinŭ ilusorice. Ţĕranulŭ séu meseriaşulŭ, care a împlinitŭ etatea de 32 de anĭ terminându-şĭ anii de serviciu în armată, nu se va puté în viitorŭ reîntórce acasă dela ultimulŭ eserciţiu de arme cu consciinţa liniştitóre, că şĭ-a împlinitŭ obligămêntulŭ militarŭ, că a scăpatŭ şi că acum póte sĕ se dedice numai muncei sale. Décă chiar după 4 séu 5 anĭ mai târḑiu va isbucni unŭ rĕsboiu, va depinde numai dela voia celorŭ din ministerulŭ de rĕsboiu, ca acelaşĭ omŭ sĕ fiă înrolatŭ din nou în vr'unŭ regimentŭ alŭ armatei comune séu alŭ honveḑilorŭ.

Asemenea nu se póte contesta, că décă glótele vorŭ fi întrebuinţate mai vêrtosŭ pentru întregirea armatei şi a honveḑimei, ele vorŭ perde caracterulŭ de glóte şi vorŭ avé caracterulŭ unei reserve întregitóre pentru armata de liniă şi de honveḑĭ.

Ḑiarulŭ militarŭ din Viena „Wehr-Zeitung“ a socotitŭ, că numĕrulŭ celorŭ obligaţĭ a servì în glóte se urcă în tótă monarchia la 5,000,000 de combatanţĭ. Dér purtarea în evidenţă a acestui colosalŭ numĕrŭ de glotiştĭ — adauge numita fóiă — este încredinţată după noulŭ proectŭ comunelorŭ rurale şi urbane; nicĭ unŭ glotistŭ nu scie astăḑĭ ce rolŭ va juca elŭ când se vorŭ chema glótele sub stégŭ; nimenĭ nu scie, ce organisaţiunĭ vorŭ primi aceste glóte, cum vorŭ fi armate şi provĕḑute cu oficerĭ, ba proectulŭ de lege nu spune nicĭ măcarŭ aceea apriatŭ, décă glótele se potŭ conchema numai în timpŭ de rĕsboiu, orĭ şi în timpŭ de pace.

Până aicĭ amŭ arĕtatŭ unele din obiecţiunile cele mai capitale, ce se facŭ contra proiectului pentru organisarea glótelorŭ. Mai adaugemŭ şi temerea, ce o esprimă fóia oficiósă din Peşta, — din punctŭ de vedere militarŭ, ḑice ea, — că înrolându-sĕ în timpŭ de pericluŭ în rêndurile armatei şi ale honveḑimei glotiştĭ în etate mai înaintată, carĭ au împlinitŭ deja serviciulŭ lorŭ ordinarŭ militarŭ, aceştia cu nemulţumirile lorŭ aduse de acasă potŭ deveni unŭ elementŭ turburătorŭ în armată.

Dér de ar fi numai atâta tótă temerea celorŭ din Pesta! Insĕ ei se temŭ de mai multŭ, se temŭ, cum asigură „Pesti Naplo“, nu de glóte, ci de proectulŭ de lege presentatŭ parlamentelorŭ, care dă mână liberă guvernului de a dispune nu numai în timpŭ de rĕsboiu, ci şi în timpŭ de pace de averea şi sângele cetăţenilorŭ, se temŭ de acestŭ proectŭ pentru că e preiectulŭ unui generalŭ austriacŭ, ér' nu alŭ unui ministru maghiarŭ. De aceea „Pesti Napló“ cere garanţe şi primesce glótele numai sub condiţiunea, ca ele sĕ formeze regimente deosebite sub stégulŭ naţionalŭ maghiarŭ şi sub comandă maghiară, mai departe, sĕ nu se concédă ca în aceste glóte sĕ fiă alţĭ cetăţenĭ decâtŭ numai cetăţenĭ ungarĭ, ca sĕ nu ajungă sub comanda oficerilorŭ strĕinĭ ca Bulgarii sub a celorŭ rusescĭ.

Spre ilustrarea şi mai viuă a efectelorŭ produse de legea nouă proectată mai fiă ḑisŭ, că şi Polonii din Galiţia au de gândŭ sĕ facă din glóte o miliţiă naţională polonă.

E naturalŭ că fiăcare vrea sĕ-şĭ tragă jarulŭ la óla sa, dér atâtŭ unii câtŭ şi alţii ar face fórte bine, décă s'arŭ gândi, că în momentulŭ periculului nu atâtŭ numĕrulŭ câtŭ mai multŭ entusiasmulŭ glótelorŭ póte decide.

Entusiasmulŭ acesta însĕ nu se póte însufla prin nicĭ unŭ felŭ de organisare militară ci numai şi numai printr'o guvernare dréptă şi în adevĕrŭ liberală pentru toţĭ glotiştii acestei monarchii poliglote.

Turburările din Anglia.

Ḑiarulŭ „L'Intransigent“ din Paris ne aduce următórele amĕnunte asupra mişcării lucrătorilorŭ din Anglia, despre care ni se telegrafase deunăḑĭ:

Capii socialiştĭ Burns, Hyndman, Champion şi Williams au fostŭ aduşĭ înaintea tribunalului de poliţie din Bond-Street, sub inculparea de a fi pronunţatŭ la 8 Februariu, la Trafalgar-Square, discursurĭ sediţióse, escitândŭ mulţimea la rĕscólă, la jafŭ şi la bătăi. Preveniţii au cerutŭ amânarea, apĕrarea lorŭ nefiindŭ gata. Magistratulŭ a respinsŭ amânarea. Procurorele regalŭ a făcutŭ atuncĭ rechisitorulŭ sĕu şi a cerutŭ sĕ se trimită acusaţii înaintea curţei cu juraţĭ. Curtea se va pronunţa preste 8 ḑile. Preveniţii au fostŭ puşĭ în libertate sub cautiune. Reportorii ḑiarelorŭ „Times“ şi „Daily Telegraph“ au fostŭ ascultaţĭ ca martorĭ în privinţa discursurilorŭ rostite la meetingulŭ dela Trafalgar-Square. Ḑiarele englese publică unŭ manifestŭ alŭ federaţiunei democratice socialiste invitândŭ pe toţĭ lucrătorii se asiste la marele meetingŭ anunţatŭ pentru Duminecă. In acestŭ manifestŭ, Federaţiunea socialistă amintesce propunerile, pe carĭ le formase acum doi anĭ, pentru îmbunătăţirea sórtei clasei muncitóre, Ĕcă acele propunerĭ:

1. Nicĭ unulŭ din impiegaţii statului sĕ nu fiă nevoitŭ sĕ lucreze mai multŭ ca 8 óre pe ḑi păstrândŭ aceeaşĭ léfă ca şi aḑĭ

2. Tóte pămênturile culte rĕmânŭ, şi cele lăsate pentru păşunatŭ, carĭ după părerea unorŭ agricultorĭ destoinicĭ ar produce mai multŭ decă arŭ fi cultivate, sĕ fiă îndată date cu instrumente perfecţionate lucrătorilorŭ fără lucru, carĭ se pricepŭ la lucrarea câmpului spre a fi cultivate; aceştĭ lucrătorĭ sĕ fiă plătiţĭ cu o sumă care, după părerea unui comitetŭ de asesorĭ, sĕ le fiă de ajunsŭ spre a-şĭ procura lorŭ şi familiei lorŭ o hrană îndestulătóre şi sănătósă, séu sĕ li se dea hrană cu preţulŭ, care a costatŭ, şi sĕ li se dea locuinţă pe locurile unde muncescŭ; în sfîrşitŭ sĕ se împartă din când în când, o parte dréptă din beneficiu acelorŭ muncĭ agricole, între cei carĭ au luatŭ parte la ele.

3. Tóte lucrările publice însemnate în centrurĭ industriale séu în vecinătate, construirea de locuinţe de lucrătorĭ, canale, etc., sĕ fiă începute îndată, în locŭ d'a se amâna, şi retribuţiunea datorită lucrătorilorŭ sĕ fiă fixată, ţinêndu-se sémă de scumpetea traiului, şi în proporţiune cu ceea ce revine lucrătorilorŭ agricolĭ, séu ca hrana sĕ le fiă dată în aceleaşĭ condiţiunĭ; după terminarea acestorŭ lucrărĭ, décă se va constata că s'a realisatŭ unŭ profitŭ asupra preţurilorŭ, carĭ s'ar fi plătitŭ pentru aceste lucrărĭ făcute cu preţulŭ de mijlocŭ, care s'a datŭ pentru asemenea lucrărĭ în ceştĭ 5 anĭ din urmă, o parte sĕ fiă împărţită între lucrătorĭ.

4. Pretutindenĭ, unde va fi cu putinţă, sĕ se procure în aceleaşĭ condiţiunĭ lucru lesne de făcutŭ femeilorŭ şi bărbaţilorŭ, carĭ nu potŭ face o lucrare mai grea; sĕ li se înlesnéscă mijlócele de a face vestminte, séu sĕ facă lucrărĭ similare, pe care, prin intermediarea guvernului, sĕ le póţă vinde lucrătorilorŭ ocupaţĭ la ţeră.

5. Primele cheltuielĭ, ce se vorŭ face spre a se esecuta acéstă programă, sĕ fiă în sarcina contribuabililorŭ şi a statului în părţĭ egale, séu păstrându-se o proporţiune determinată.

Autorii acestui manifestŭ termină programa lorŭ spuindŭ:

Amŭ dori ca *prândulŭ sĕ fiă datŭ gratis copiilorŭ în tóte scolile (School Boards)* căcĭ nimicŭ nu este mai greu pentru muncitorĭ, decâtŭ de a vedé în timpii, ca cei în carĭ suntemŭ, sănătatea copiilorŭ lorŭ sdruncinată din causa lipsei de hrană.

SCIRILE ḐILEI.

O *şedinţă militară* s'a ţinutŭ în *Viena*, sub preşedinţa *Maiestăţii Sale.* Au luatŭ parte la ea comandantulŭ supremŭ alŭ Landwehrului archiducele *Rainer*, inspectorulŭ generalŭ de artileriă archiducele *Wilhelm*, ministrulŭ de rĕsboiu contele *Bylandt*, ministrulŭ apărării ţĕrii contele *Welsersheimb*, inspectorulŭ generalŭ alŭ cavaleriei contele *Pejacsevich*, şefulŭ statului majorŭ generalŭ *Beck*, şi ministrulŭ honveḑilorŭ, sositŭ din Pesta, br. *Fejervary*. Şedinţa a duratŭ $1^1/_2$ óre.

—x—

Fiindŭ că *guvernulŭ austriacŭ* şi *celŭ ungurescŭ* nu s'au pututŭ înţelege în privinţa împărţirii veniturilorŭ telegramelorŭ internaţionale, ce trecŭ prin Austro-Ungaria, a fostŭ rugatŭ biuroulŭ postalŭ şi telegraficŭ internaţionalŭ din Berna, Elveţia, ca sĕ stabiléscă cheia pentru calcularea sumelorŭ ce se cuvinŭ Cis-şi Trans-leithaniei.

—x—

Kulturegyletiştii din *Cluşiu* au hotărîtŭ în şedinţa dela 23 Februariu, ca de acum încolo şi femeile sĕ se priméscă ca membre la »Kulturegylet.« „Inainte, femei maghiare!“ strigă »Ellenzék“. — Inainte, femei romăne, cu cultura română! strigămŭ noi.

—x—

Se plânge »Ellenzék,« că *Ciangăii*, împămênteniţĭ cu trei anĭ înainte în *Banatŭ*, îşĭ perdŭ caracterulŭ lorŭ maghiarŭ. „Noi i-amŭ împămêntĕnitŭ în Banatŭ, ḑice „Ellenzék,“ ca sĕ represinte idea maghiarismului, şi acum şĭ'au lăpĕdatŭ portulŭ lorŭ strămoşescŭ, se îmbracă în haine valache; ba mergŭ şi mai departe, într'atâta şĭ-au însuşitŭ limba valachă, că acum nicĭ nu le ticnesce limba nóstră sonoră. Atragemŭ atenţiunea »Kulturegyletului din Timişóra!“ — Pentru ce? Ca sĕ facă fiasco?

—x—

In *Rosenau* (Ungaria superióră) *s'a formatŭ unŭ »Kulturegylet,“* sub preşedinţa fostului ministru Szontágh Pál. Comitetulŭ acestei reuniunĭ, după cum află »Egyetértes, a hotărîtŭ, ca în tóte satele sĕ se trimiţă câte unŭ membru alŭ comitetului, ca în sinulŭ poporaţiunei se facă colectă şi se câştige membrii. — Se scremŭ mereu munţii.

—x—

Din Viena i se scrie lui „Pester Lloyd“: »In cercurile intime teatrale se vorbesce seriosŭ, că d-şóra Bârsescu, cea mai plină de speranţă şi tînĕră putere a Burgtheatrului, care se află acum în concediu mai îndelungatŭ spre a'şĭ căuta de sănĕtate, n'are sĕ se mai întórcă acolo. Ba se vorbesce şi mai multŭ. Artista ar fi luatŭ hotărîrea sĕ părăséscă musa germană şi sĕ trécă la alta, care promite mai multŭ romanicei sale fiinţe şi mai alesŭ şi limbei sale romanice. Ea ar fi în Parisŭ, unde se ocupă cu totŭ zelulŭ de studiulŭ limbei franceze, spre a trece câtŭ mai curêndŭ posibilŭ pe scena teatrului francesŭ. Acésta ar fi în totŭ casulŭ perderea unei însemnate speranţe dramatice pentru Burgtheater.“

—x—

Ni se scrie, că unŭ *incediu mare* s'a întâmplatŭ în ḑilele trecute la preotulŭ românŭ din *Frata* de Câmpiă. Grajdiulŭ, şura, nutreţulŭ de érnă alŭ vitelorŭ, precum şi

tóte edificiile economice fură prefăcute în cenuşă. Pentru unŭ timpŭ greu ca acesta paguba este fórte mare.

—x—

Amŭ publicatŭ deja programa *producţiunei musicalədeclamatorice*, împreunată cu dansŭ, ce va avé locŭ în *Sĕcele, Sâmbătă séra.* Deóre-ce venitulŭ curatŭ alŭ acestei petrecerĭ este destinatŭ pentru fondulŭ Reuniunei vĕduvelorŭ sĕrace din Braşovŭ şi Sĕcele, credemŭ că publiculŭ nostru va lua parte în numĕrŭ câtŭ se póte de mare la acéstă petrecere, încuragiândŭ în modulŭ acesta nobilele stăruinţe ale Dómnelorŭ, ce forméză, susţinŭ şi conducŭ numita Reuniune.

—x—

Ni se împărtăşesce din Făgăraşŭ: „Inteligenţa româna din Făgăraşŭ va arangia în favorulŭ scólelorŭ române de aicĭ, Mercurĭ în 3 Martie 1886. st. nou, în sala hotelului Lauritsch o petrecere socială de danţŭ. In pausa se va presenta de 12 tinerĭ în costume naţionale jocurile »căluşarulŭ« şi „bătuta“. Ar fi tare de doritŭ ca toţĭ onoraţiorii românĭ din Făgăraşŭ şi din comitatŭ câţĭ suntŭ învitaţĭ sĕ se presente la astă petrecere câtŭ mai numeroşĭ, ca aşa sĕ se pótă da petrecerei unŭ coloritŭ şi o espresiune câtŭ mai inpunătóre, pentru că numai aşa se póte spera ca viaţa nóstră socială adormită de atâta timpŭ în fine se va deştepta şi-şĭ va lua cursulŭ ce trebue să'lŭ aibă în acestŭ comitatŭ, aşa ḑicêndŭ curatŭ românescŭ.“

—x—

Marele *manevre* se vorŭ face în anulŭ acesta în Galiţia pe la Przemysl, în presenţa Maiestăţii Sale.

—x—

Scriitorii francesĭ, carĭ au visitatŭ esposiţiunea din *Pesta*, promiseseră, că dreptŭ mulţămire pentru primirea ce li s'a făcutŭ, vorŭ scrie în comunŭ o carte despre Ungaria. După cum i se scrie din Parisŭ lui »Egyetértés,“ acestŭ opŭ nu va vedé nicĭodată lumina. Corespondentulŭ a vorbitŭ cu Mme Adam despre acésta şi ea i-a spusŭ, că nicĭ unulŭ din acei scriitorĭ n'a scrisŭ încă partea ce-lŭ privesce. S'a dusŭ apoi la editorulŭ Levy şi aflà dela acesta acelaşĭ lucru.

—x—

Directorulŭ *fabricei de arme* din *Stayr*, d-lŭ *Werndl*, *a inventatŭ o puşcă*, care se ḑice că întrece tóte puscile de aḑĭ. Intr'unŭ minutŭ 40 de glónţe se potŭ împuşca. Construcţiunea e simplă şi are acelŭ avantagiu, că e uşóră şi se póte mânua cu înlesnire.

—x—

In *Avena*, lângă Verona, (Italia), *s'a ivitŭ colera* şi până mai alaltăerĭ au muritŭ 3 ómenĭ. S'au luatŭ mĕsurĭ de precauţiune.

Alegerea de preotŭ în Hermanŭ.

Inainte d'a se face alegerea de preotŭ în Hermanŭ în Nr. 8 alŭ „Gazetei« din acestŭ anŭ amŭ comunicatŭ plângerea mai multorŭ locuitorĭ d'acolo, că d. *Alesandru Dogariu*, învĕţătorŭ şi unulŭ dintre candidaţĭ, căuta sĕ-şĭ asigure alegerea sa prin ingerinţe şi ameninţărĭ, şi totodată atrăgémŭ átenţiunea d-lui protopopŭ respectivŭ sĕ amâne alegerea şi sĕ se ancheteze faptulŭ. Alegerea însă s'a făcutŭ şi d. Alexandru Dogariu fu alesŭ.

După alegere, alesulŭ prin ingerinţe şi ameninţărĭ se scusà printr'o corespondinţă adresată »Telegrafului românŭ,« ḑicêndŭ, că nu e adevĕratŭ ce a scrisŭ „Gazeta« şi totodată ne adreséză şi nouĕ o scusă ḑicêndŭ:

„Cu consciinţa liniştită declarŭ de nedrepte acele învinuirĭ asupra persónei mele, şi ca pe nisce scorniturĭ rĕutăciόse, isvorîte din rĕinţa şi invidia unorŭ ómenĭ interesaţĭ, le declinŭ dela mine cu indignaţiune.“ Al. Dogariu.

N'am fi creḑutŭ nicĭ odată, ca unŭ omŭ scosŭ de pĕrŭ din urnă, cu banĭ, cu bĕutură şi cu ameninţărĭ póte a'é consciinţă *liniştită*, ba încă sĕ se mai »indigneze.« Numai între vameşĭ şi farisei putemŭ găsi asemenĭ ómenĭ şi vai de parochienii, carĭ vorŭ avé unŭ preotŭ cu o asemenea consciinţă.

Douĕ plângerĭ, iscălite de unŭ mare numĕrŭ de locuitorĭ din Hermanŭ, amŭ primitŭ în ḑilele acestea, unde cu deamĕruntulŭ ni se descrie actulŭ alegerei cu tóte episodele sale. Saşii chiarŭ s'au speriatŭ de cele petrecute cu ocasiunea acestei alegerĭ mai alesŭ de beţiile cele marĭ, căcĭ unŭ corespondentŭ alŭ lui „Siebenbürgich-Deutshes-Tagblatt“ mărturisesce, că *le-a mersŭ câtŭ se póte de bine cârciumilorŭ.* Şi cu tóte ;astea, d Alexandru Dogariu are consciinţa *liniştită!*

Etă între alte multe fapte urîte unele ce ni se comunică nu numai de locuitorii din Hermanŭ, ci şi de locuitorii comunelorŭ dimprejurŭ:

»In scóla din Herman s'a vĕrîtŭ rîsulŭ şi dispreţulŭ. Podinile cârciumelorŭ nu s'au mai uscatŭ dela alegere, ér bătăliile au urmatŭ una după alta. Care n'a ţinutŭ cu Alexandru Dogaru, a rĕmasŭ séu fără chică séu fără dinţĭ în gură. Noi sciamŭ, că alesulŭ n'are calificaţia de preotŭ, dér elŭ s'a lăudatŭ, că cu banĭ face ce vrea, şi étă numai că ne pomenimŭ, că dispare Ales. Dogariu şi după 8 ḑile vine cu o falcă 'n cerŭ şi cu alta în pământŭ strigândŭ: »V'am spusŭ eu că facŭ ce vréu«. Era cu diploma în buzunarŭ. Ce a pututŭ face bĕutura şi corupţiunea cu banĭ, noi ca ómenĭ de rêndŭ nu vĕ putemŭ descrie. Unŭ episodŭ interesantŭ însĕ nu-lŭ putemŭ trece cu vederea. La fabrica de spirtŭ din Christianŭ a lui Zell lucrau vr'o 14 Românĭ din Hermanŭ. La alegere, părintele din Arpătacŭ, Dionisie Nistorŭ, carele ne-a speriatŭ cu bĕuturile şi a promisŭ chiar conlocuitorilorŭ noştri Saşĭ, că de lŭ vorŭ sprijini sĕ fiă alesŭ nu va mai cere ajutorŭ din cassa allodială pentru scóla română, a adusŭ pe cei 14 ómenĭ dela fabrică cu carĕle lui Zell, firesce totŭ prin intervenirea Sasilorŭ, ca sĕ voteze pentru dênsulŭ. Dogariu prinḑindŭ de veste, a repeḑitŭ pe socru-sĕu, înv. Andreiu Nanŭ. în calea lorŭ, şi pe 9 inşĭ i a trasŭ în partea sa, cumpĕrându-i cu banĭ. Sfîrşitulŭ acestui episodŭ au fostŭ tristŭ, cei 9 inşĭ au fostŭ daţĭ afară dela fabrică după trei ḑile, fiindŭ că n'au votatŭ, pentru care au fostŭ trimişĭ. Până şi femeile au fostŭ puse în mişcare de soţia lui Al. Dogariu«.

Fiindŭ că nu vremŭ sĕ mai intrămŭ şi în alte amĕrunte compromiţătóre pentru alesulŭ Dogariu, ceremŭ încă odată sĕ se facă o anchetă seriósă şi sĕ se caseze alegerea.

Credemŭ, că consistoriulŭ va ţine sémă de acestŭ casŭ scandalosŭ, care-lŭ privesce şi pe elŭ, căcĭ asemenea lucrurĭ demoraliséză poporulŭ, îlŭ face sĕ-şĭ perdă orĭ-ce respectŭ către preoţime şi'i slăbesce simţulŭ religiosŭ.

»Nu ne trebue preotŭ alesŭ în puterea banilorŭ şi a rachiului. Numai tigna în biserică ne mai rĕmăsese, şi acum nicĭ acésta sĕ n'o mai avemŭ?« Acestea suntŭ strigătele parochienilorŭ din Hermanŭ.

Buciumărĭ „patriotice“ Kulturegyletiste.

Selagiu, 20 Făurarŭ 1886.

Glasulŭ trîmbiţelorŭ „Kulturegyletiştilorŭ« din Cluşiu au atinsŭ şi gingăşelulŭ timpanŭ alŭ prea măritului Nagy László, redactorŭ alŭ ḑiarului „Sz Somlyó,“ şi alŭ consoţului d-sale ajutorŭ H. S. Decĭ şi d-lorŭ, ca sĕ nu rĕmână de ciuhe patrioţilorŭ, batŭ dobele şi strigă în trîmbiţe de stau sĕ le crepe obrazii. Afară de d-lorŭ mai lucră şi alţĭ »patrioţĭ“ atotŭ sciutorĭ. Scriu câte şi mai câte lucrurĭ frumóse adunate de prin gunóiele stradelorŭ. Astea însĕ nu mĕ intereséză, dér mĕ intereséză altceva.

Diarulŭ d-lui N. L. este *economicŭ socialŭ* şi în înţelesulŭ programei, ce are acestŭ ḑiarŭ eschide orĭ ce politică şi cestiunĭ personale. Asta o promitŭ d-lorŭ buciumândŭ mai în fiecare numĕrŭ. Dér d-lŭ redactorŭ cu ajutorulŭ sĕu în ambiţiunea cea mare d'a nu fi întrecuţĭ în »patriotismŭ,“ s'au suitŭ pe o culme 'naltă, stau acolo ca lupii şi urlă că vinŭ oile sĕ-i mânce. Strigă până răguşescŭ vrêndŭ a înbĕta lumea, că aḑĭ oile mâncă pe lupĭ. Intru adevĕrŭ multe lucrurĭ minunate iesŭ din capulŭ acestorŭ propagatorĭ ai ideilorŭ Kulturegyletiste! Eu care le cunoscŭ relaţiunile nu mĕ mirŭ de aceste, căcĭ sciu că d-lŭ N. L. este legatŭ cu şépte lanţurĭ de redactorulŭ »Ellenzékului,« ér ajutorulŭ cu şépte ştrêngurĭ de alŭ »Szabadságului.“ Dér mĕ mirŭ cum au cutezanţa de a se ocupa cu ce nu li se cuvine? Unŭ articlu a apărutŭ în Nr. 7 cu datulŭ 18 Faurŭ, în care scriitorulŭ atacă cu brutalitate pe unŭ notarŭ românŭ, îlŭ atacă în contra legii şi ne atacă pe toţĭ din tótă ţéra. Reproducŭ aicĭ acelŭ articulŭ tradusŭ românesce, şi făcêndu-mĭ reflesiunile de lipsă credŭ, că voiu demonstra îndestulŭ cele afirmate. Étă-lŭ.

»Sigilulŭ notariatului din Hidigŭ. A hidvégi körjegyzöség pecsétje. Aceste 2 inscripţiunĭ se află pe sigilulŭ notăraşului din Hidigŭ — ḑice scriitorulŭ — şi încă deasupra românesce şi numai de desuptŭ unguresce. Când ne esprimămŭ mirarea, cum nu le vine la socotélă superiorilorŭ sĕ'i dea peste nasŭ (orrára coppintani) acestui consângeanŭ valachŭ neobraznicŭ, totodată mirându-ne întrebămŭ, ce cugetă d-lŭ notarŭ, că se află în Valachia séu unde!? Intrebămŭ că óre este iertatŭ notarului a tăié orĭ ce greuruşŭ, gărgăunĭ, (tucsköt bogarat) şi nu este ordinaţiune, care sĕ prescrie unele ca acestea? Déca nu este, placă-i vice-comitelui a-i da peste nasŭ, că e oficiantŭ ungurŭ!!!, róde pâne ungurescă (?) şi décă elŭ totuşĭ se cugetă în mijloculŭ Valachiei, nu-şĭ dea astfelŭ de espresiunĭ simţĕmintelorŭ!! Ér pe vice-comite îlŭ rugămŭ *sĕ lovéscă talpa opincii notarului!* (üssön a jegyzö bocskorának a talpára!)

Ètă cultură Kulturegyletistă! In acestŭ articulŭ suntŭ desemnate căile pĕcătóse pe carĭ umblă adversarii nostri ca sĕ ne scótă din gură limba dulce ereḑită dela moşii şi strămoşii nostri, ce ni-a dat'o D-ḑeu şi numai lu D-ḑeu i se cuvine sĕ o ia dela noi.

Ne arată acest articulŭ şi inima rĕutăciόsă şi sufletulŭ negru alŭ celorŭ ce se credŭ chemaţĭ a rĕspândi cultura. Intr'adevĕrŭ e de plânsŭ scriitorulŭ pocitului articulŭ! D-sa a atacatŭ pe d-lŭ notarŭ *Bădescu* în contra legilorŭ Cunósce scriitorulŭ legea de naţionalitate din 1868, care s'a sancţionatŭ în 6 Decembre? Décă o cunósce étă calea păcătósă pe care umblă! Apoi mi-se pare că nu d-lŭ notarŭ a făcutŭ acelŭ sigilŭ, ci e făcutŭ din vremile Germânilorŭ pe séma notariatului, respective pe séma comunităţii pe basa legilorŭ ca într'unŭ notariatŭ purŭ românŭ. Iată inimă rĕutaciósă şi sufletŭ negru! Dér de l'ar fi făcutŭ chiarŭ ierĭ séu aḑĭ, óre e contra legii? Apoi mai întrebŭ pe înflăcăratulŭ „patriotŭ“, d-lŭ Bădescu róde pâne dela Ungurĭ? Nu róde pâne românéscă? Câţĭ Ungurĭ suntŭ în notariatulŭ d-sale? *Numai unŭ sufletŭ singurŭ.* Iată obrăznicіă fără marginĭ. L'aşŭ mai întreba

FOILETONŬ.

Pigmalionŭ.

In numĕrulŭ trecutŭ alŭ »Gazetei« amŭ reprodusŭ darea de sémă ce o face Gion în „Românulŭ“ despre subiectulŭ frumósei tragedii *Pigmalion*, d'atorită penei d-lui colonelŭ Bengescu. Publiculŭ, care a asistatŭ la representaţiunea acestei tragedii, ne spune Gion, a fostŭ adêncŭ mişcatŭ, mulţămită versurilorŭ de o rară concentraţiune şi frumseţe, şi jocului actorilorŭ, dér mai cu sémă jocului superiorŭ alŭ d-lui Manolescu.

Ca sĕ'şĭ facă cetitorii noştri o ideă despre frumseţea versurilorŭ tragediei, reproducemŭ din „România« câteva. Aşa în actulŭ alŭ treilea, în templulŭ sacru, unde nenorocita regină încércă sĕ întórcă pe rege éraşĭ spre ea, autorulŭ a pusŭ în gura lui Pigmalion următórele versurĭ:

De ce nu póte ochiulŭ, ca raḑele de sóre
Prin norĭ, prin mintea celui ce vremŭ sĕ se strecóre?
Sĕ şcimŭ, ne e auḑulŭ de vorbe dulcĭ încinsŭ,
De suntŭ vrăjirea urei séu curse râvna a 'ntinsŭ!...
Sĕlbateca panteră pe prada ce pândeşce
Rînjindŭ, cu ochii 'n flacărĭ, făţişĭ o nimiceşce.
Pe omŭ, în locŭ de ghiare de ruptŭ, l'a dăruitŭ
Meşteşugeasca fire cun zîmbetŭ ipocritŭ,
Cu lacrimĭ ce au darulŭ d'a 'nduioşa pământulŭ,
Şi 'n locŭ de colţĭ în gură i-a zămislitŭ cuvêntulŭ:
Cuvêntulŭ, sunetŭ dulce din vrăjĭ cereştĭ mrăjitŭ,
Dér crimelorŭ unéltă în lume devenitŭ!
Prin elŭ născut'a pîra, ispita, înşelarea,
Zavistia, blăstemulŭ, minciuna şi trădarea;
Cu elŭ înbeţĭ simţirea, adormĭ în somnŭ plăcutŭ
Victima, şi'i furĭ viéţa: ce crime n'a pututŭ
Cuvêntulŭ sĕ urzéscă? Injugătorŭ de vite,
Elŭ mână ca p'o turmă virtuţile robite,
Făţarniculŭ celŭ meşterŭ, plecatŭ linguşitorŭ,
Ce vorbe dulcĭ rosteşce, cu chipulŭ răpitorŭ;
Acela e alesulŭ, puterea 'nvingĕtóre
De cugete curate, de ce e dreptŭ şi mare.
O! da, da, eştĭ frumósă şi ochii tĕi rouaţĭ
Imĭ par că suntŭ doui aştri 'n focŭ din cerŭ smăltaţĭ;
Dér sufletulŭ ţi-e şearpe ce 'n ţĕrnă se tĕrĕşte
Şi muşcă pe acela ce 'n sînŭ îlŭ încălḑeşce!..

In actulŭ alŭ patrulea, trecĕtórea secretă numită Pórta de ferŭ, pe unde Fadael, fiulŭ lui Pigmalion, se strecóră ca sĕ omóre pe tată-sĕu, regina Tofa, îmbrăcată în sdranţe şi legată în lanţurĭ, se aruncă din ascunḑĕtorea sa în braţele fiului sĕu ca sĕ-lŭ oprescă d'a-şĭ esecuta proiectulŭ. Fadael, care credea pe mama sa mórtă séu depărtată din Fenicia, remâne uimitŭ la vederea ei şi ḑice:

Tu eştĭ, o mamă scumpă, te pipăi eu pe tine,
Séu dorulŭ făr' de frâne alŭ sufletului meu
Işĭ plăsmueşce 'n minte iubitulŭ chipŭ alŭ tĕu?
Nu; simţŭ, eştĭ tu, dér însĕ, simţirĭ îngrozitóre,
Tu ai pe trupu'ţĭ sdranţe şi mânile în fiare!....
Femeă, mamă sfântă, ce lumea'i subjugatŭ,
Cum, nobila'ţĭ virtute aicea te-a mânatŭ?
Cum, astfelŭ de rĕsplată ţi se cuvine ţie,
Regina cea mai demnă, care-a pututŭ sĕ fiă?
O fire deşiuchiată, o traiu necârmuitŭ,
Sfîrşeşce-te acuma, de e sĕ ai sfîşitŭ!...
Cutremură-te boltă de stele purtătóre,
Prefă-te în cărbune, tu ne 'ndurate sóre!
Vĕzduhŭ, aprinde spaţiulŭ, suflatŭ d'alŭ grózei vêntŭ
Şi într'un potopŭ de lavă înécă-acestŭ pământŭ!

Mai iată şi altele:

O! mamă, e strîmtŭ capulŭ ca sĕ cuprindă'n elŭ
Câtŭ creerulŭ rodeşce, câtŭ mintea omenéscă,
Bătută de furtună, e'n stare sĕ urzească,
Făr' ca sĕ se sfărîme!— Alŭ meu s'a turburatŭ.
Vĕdŭ decĭ întunecime l'alŭ morţilorŭ sabatŭ
Sburândŭ printre morminte sub forme deşuchiate.
Vĕdŭ toţĭ omorîtoriĭ cu fălcile'ncleştate
Rupêndŭ la 'nfricoşata isbêndă şi rîvnescŭ,
Omorîtorŭ alŭ crimei, ca dênşii sĕ rînjescŭ!
Inlăturĭ! Dacă, mórte, tu n'ai fi fostŭ creată,
Te născocea acuma mânia mea turbată,
Şi dacă eştĭ urîtă şi gróznică cum eştĭ,
Eu te făceamŭ, de tine chiar tu sĕ te'ngrozeşcĭ!
Inlăturĭ!

Sfêrşitulŭ tragediei îlŭ cunóscemŭ din darea de sémă a lui Gion. Atâta mai amintimŭ, că curtisana Astarbea e predată poporului ca s'o arḑă de viiă. Asta'i e pedépsa nelegiuirilorŭ sale.

Rolurile în acéstă represesentaţiune s'au interpretatŭ de către cei mai distinşĭ artiştĭ ai Teatrului Naţionalŭ,

pe „patriotulŭ«, când s'au făcutŭ şi din a cui poruncă tabelele, carĭ suntŭ puse la intrarea în fiecare comună, ce felŭ de inscripţiunĭ pórtă? Nu cumva totŭ în contra voinţii minunăţii sale pórtă inscripţiunĭ românescĭ în comunele române? Décă nu-i placŭ aceste inscripţiunĭ, sě se ia cu bâta şi sě le bată în capŭ, séu sě facă ca înfocatulŭ B. Gy. care a împuşcatŭ o tabelă a comunei Marca. Don Chişotŭ încă ş'a arătatŭ eroismulŭ, bătêndu-se cu morile de vêntŭ.

Iată câtŭ de marĭ suntŭ sforţările »patrioţilorŭ«! Scimŭ noĭ bine ce scopŭ urmărescŭ aceste buciumărĭ, dér cu mândriă şi cu fală o spunŭ, că noi Selăgenii suntemŭ surdĭ la asemenea strigăte ale unorŭ „patrioţi" din Şimlěu, carĭ în locŭ sě propage cultura socială, propagă hâra, de care ne scârbimŭ. Aceste reflesiunĭ am fostŭ silitŭ sě le facŭ, căcĭ de multŭ abuséză patrioţii de monopolŭ de răbdarea Selăgienilorŭ. Cei ce vorŭ ceti acestea, vorŭ constata valurile cu carĭ trebue sě ne luptămŭ şi noi Selăgienii.

Dér apa trece, petrile rĕmânŭ.

Cuşma.

ULTIME SCIRĬ.

D. *Cogălniceanu* şĭ-a desvoltatŭ Marţĭ *interpelarea sa în privinţa Românilorŭ ardelenĭ espulsaţĭ.* Discursulŭ d-sale acoperitŭ cu aplausele cele mai entusiastice face epocă în analele parlamentare române.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 25 Februariu. — Camera seniorilorŭ dietei prusiane a trimisŭ fără desbatere proiectulŭ bisericescŭ la comisiunea adhoc.

SOFIA, 25 Februariu. — Propunerea Sêrbiei d'a se restabili starea lucrurilorŭ dinainte de 14 Noemvre anulŭ trecutŭ şi pe basa aceea sě se 'ncheiă pacea a *produsŭ aci o rea impresiune.* Atuncĭ s'au fostŭ intreruptŭ relaţiunile diplomatice, se închiseseră graniţele şi începuse mobilisarea. Din causa acestei propunerĭ, delegatulŭ bulgarŭ a primitŭ instrucţiunĭ, *ca, înainte d'a se încheia definitivŭ pacea şi d'a se restabili relaţiunile diplomatice, sě céră demobilisarea armatei sêrbescĭ.* (Vorba nóstră de erĭ, că o nouă instrucţiune póte rĕsturna totŭ planulŭ de pace. Red.)

DIVERSE.

Necrologŭ. — *Lazarŭ Piposŭ*, reg. cămărariu montanŭ în pensiune şi membru fundatorŭ alŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ, după unŭ morbŭ greu şi îndelungatŭ, în 21 Faurŭ a. c. şi-a datŭ nobilulŭ sěu sufletŭ în mânile Creatorului în alŭ 75-lea anŭ a vieţei sale plină de activitate şi a 47-lea anŭ alŭ fericitei sale căsătorii. Osămintele defunctului s'au înmormêntatŭ din locuinţa proprià în 23 Faurŭ a. c. în cimitirulŭ gr orientalŭ din Zalatna.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

***

Turburărĭ polone în Lublin. Ḑiarului „Wjedomosti" i se scrie din isvorŭ rusescŭ următórele: Din causa unei afacerĭ de convertire în sensŭ antiortodoxŭ. 3 călugărĭ dominicanĭ, carĭ participaseră la ea, erau sě fie pe cale administrativă cu puterea exilaţĭ din Lublin şi esportaţĭ în guvernamentulŭ Wolhynia. Unulŭ dintre aceştĭ 3 călugărĭ, cu numele Sitschik, se distingea prin aceea, că nu era egoistŭ şi din causa acésta era iubitŭ de poporaţiune. La 1 Februariu erau sě fiă esportaţĭ călugării sub escorta poliţienéscă la loculŭ destinatŭ. Ḑiua şi ora esportării era ţinută secretă înaintea poporaţiunii, cu tóte acestea lucrulŭ se aflà îndată în oraşŭ. La 1 Februariu cam pe la 4 óre după prânḑŭ sě strînse înaintea mânăstirei Dominicanilorŭ o mare mulţime de poporŭ, care la începutŭ era liniştită, vorbindŭ numai de arestarea şi de exilarea celorŭ 3 călugărĭ. Numai când poliţia o provocă, ca sě se depărteze, începu mulţimea sě fiuere şi sě facă sgomotŭ. Intr'acea se apropia óra de plecare, şi exilaţii trebuiau conduşĭ la gară. In timpŭ ce nelinişţea crescea intrară poliţiştii şi magistratulŭ poliţiei în mênăstire, pe când 40 de poliţiştĭ căutau sě susţină ordinea. Cătră 8 óre séra sě deschiseră porţile mânăstirei şi apărură sâniile cu călugării judecaţĭ la exilŭ. In sania a doua şedea lângă călugărulŭ Sitschik magistratulŭ poliţiei. Intre strigăte de: *„Nu predămŭ pe preoţii noştri,"* săniele fură oprite, poliţiştii fură înjuraţĭ şi chiar unulŭ dintre călugărĭ, anume Sakowski, primi o lovitură la capŭ. La strigătulŭ vulneratului de a se linişti, strigă mulţimea: *„Mai bine omorîţĭ-ne de noi de câtŭ esportaţĭ de Moscoviţĭ."* Săniele trebuiră sě se reîntórcă în mânăstire; poporulŭ se înarmă cu prăjinĭ şi cu drugĭ de fierŭ, năvăli asupra poliţiei şi căuta sě smîncéscă puscile din mânile patrulelorŭ ce veniseră. Ameninţarea soldaţilorŭ, că ei vorŭ da focŭ, a fostŭ primită cu batjocură. Strigătulŭ *„Incă n'a perítŭ. Polonia,"* sě lăţi şi mişcarea luă dimensiunĭ totŭ mai marĭ. Impuşcăturile date de patrule în vêntŭ, n'au fostŭ băgate în sémă; în fine apare şefulŭ de statŭ maiorŭ, colonelulŭ Alexandrow. Elŭ poruncesce ca sě vină imediatŭ câte-va companii din regimentulŭ de infanteriă Rjăsan. Soldaţii apărură şi după unŭ focŭ înverşunatŭ mulţimea sě împrăştie. Cam 200 de persóne au fostŭ arestate, dintre carĭ 100 după primulŭ interogatoriu au fostŭ eliberate. Sub o escortă puternică şi cu mĕsurĭ de precauţiune abia la mieḑulŭ nopţii au fostŭ esportaţĭ cei trei călugărĭ. Rĕniţĭ suntŭ şése poliţiştĭ, unŭ gendarmŭ, unŭ soldatŭ şi unŭ cetăţênŭ, abstragêndŭ dela mulţĭ rĕniţĭ, carĭ o luaseră la piciorŭ. Corespondentulŭ ḑiarului „Wjedomosti" adaugă, că dela 1863 până acuma nu s'a întêmplatŭ, ca Polonii sě şĭ declare atâtŭ de puternicŭ ura lorŭ în contra Ruşilorŭ, şi crede, că aci s'a lucratŭ după unŭ planŭ — bine chibzuitŭ.

***

Inundaţiă. — »Gaz. Săteanului« relatéză următórele: In ḑiua de I-iu Ianuariu 1886, din causa mai multorŭ ploi ce au urmatŭ înainte, rîulŭ Buzĕului a eşitŭ din matca sa cu sloi de ghiaţă câtŭ casele de marĭ, încâtŭ s'a înspăimântatŭ tótă lumea. S'a înecatŭ aproximativŭ ca la 600 pogóne locŭ arabilŭ şi islazŭ din moşia proprietarului spre gara Faurei şi comuna Filipeştĭ (Başa) şi spre comuna Jirlău ca 200 pogóne locŭ arabilŭ şi islazŭ din proprietatea locuitorilorŭ cedate lorŭ după legea rurală din 1864. Apa înaintase cu sloi până în interiorulŭ satului, înecândŭ 14 case, iar locuitorii, carĭ se aflau înăuntru abia au scăpatŭ cu ajutorulŭ celorŭ de pe afară, găsindu-i prin podurile caselorŭ ascunşĭ de frica înecării, fiindŭ aprópe sě înece chiar şi sf. Biserică. Pe acestŭ rîu au trecutŭ o mulţime de lemne bune de stejarŭ şi bradŭ, scândurĭ, dulapĭ etc. preparate pentru construcţiunĭ la loculŭ de unde au fostŭ răpite de furiosulŭ rîu, precum şi o mulţime de soiurĭ de vite mórte. La armanulŭ d-lorŭ arendaşĭ local', Irimia Petricu şi Radu Mihăescu (Gealep), s'au înecatŭ 8 vite cornute; décă n'ar fi sărîtŭ bieţii argaţĭ sě dărême o şiră mare de pae, pe care s'au urcatŭ celelalte vite, cu greu scăpau. Aceştĭ servitorĭ au statŭ o ḑi şi o nópte în podurile caselorŭ dela armanŭ, ţipândŭ şi văetânduse, încâtŭ se audia tocmai dela satŭ, distanţă de unŭ chilometru. Acestŭ rîu a comunicatŭ chiar şi cu balta Drogului, făcêndŭ unŭ seninŭ de apă cu sloi încâtŭ nu se putea coprinde cu ochii, înnecândŭ şi câte 7—8 sute snopĭ de stufŭ tăiatŭ de bieţii locuitorĭ din timpulŭ gerului, rĕmânândŭ astfelŭ păgubaşĭ de câte unŭ napoleonŭ ce au plătitŭ d-lorŭ arendaşĭ ca învoială pentru tăiatŭ de stufŭ. Acéstă înecăciune a ţinutŭ peste 5—6 ḑile, făcêndu-se cele mai marĭ stricăciunĭ.

***

Strălucire şi miseriă. — Sě scrie din Brescia: Giovanni Brivadossi, odinióră unŭ cântăreţŭ renumitŭ, se căsătorise cu o tînĕră baronesă acum ḑece anĭ, încă pe când mĕrĕţa sa apariţiune pe scenă şi organulŭ sĕu sonorŭ făcéu cucerirĭ. Brivadossi îşĭ perdù vocea şi femeea fugi, lăsându-lŭ pe elŭ şi pe cei trei copii ai săi în cea mai cumplită miseriă. După ce în decursŭ de câţiva anĭ dusese o viéţă plină de chinurĭ, elŭ se hotărî, la 10 l. c., sě 'şĭ facă sfêrşitŭ vieţei sale. Mai 'nainte însě voia elŭ sě 'şĭ scape şi pe copii săi de chinurile pămêntescĭ şi le tăiă cu unŭ pumnalŭ de teatru, pe când dormiau, gâtlejurile. Apoi se duse şi elŭ şi se aruncă în apă, de unde câţiva carabinierĭ îlŭ scóseră rănitŭ de mórte. Când soţia ucigaşului a fostŭ înciinţată de cele întêmplate, scrise din castelulŭ strămoşilorŭ ei următórele: »Eu am iubitŭ pe »Raoul«, pe »Manrico« şi pe „Rhadames«, acestŭ *cerşitorŭ* însĕ nu mĕ interesézà". I-a iubitŭ şi totuşĭ i-a lăsatŭ în miseriă, ér mórtea lorŭ nicĭ n'a mişcat'o! Mamă fără inimă!

***

Sigilulŭ profetului. — De curêndŭ rĕposatulŭ, fostŭ ministru de finanţe turcescŭ, Subhi-Paşa, care avea o mare colecţiune de lucrurĭ de artă, a lăsatŭ Sultanului unŭ sigilŭ făcutŭ din pétră de achatŭ, care fusese odată alŭ profetului Mohamedŭ. După însemnările făcute de contimporanii sĕi, posedea profetulŭ trei sigile, şi adecă unulŭ de aurŭ, pe care elŭ însuşĭ l'a stricatŭ, alŭ doilea de argintŭ, pe care mai târḑiu califulŭ Osman l'a aruncatŭ într'o fântână, şi alŭ treilea de pétră de achatŭ. Pe celŭ din urmă îlŭ cumpărase de vr'o câţiva anĭ Subhi Paşa dela unŭ ţĕranŭ, care nu cunoscea preţulŭ relicviei şi a edatŭ chiar o broşură asupra acestei descoperirĭ. Sultanulŭ Abdulŭ Hamid este forte fericitŭ de acéstă moştenire şi după cum se spune când i s'a datŭ sigilulŭ l'ar fi sărutatŭ mai de multe orĭ.

***

Cununiă. — DD. Georgiu Totoianu şi soţia Anna n Deianu, ved. Laura Boeriu anunţă cununia fiilorŭ lorŭ *Lucreţia* şi *Ioanŭ*, care se va celebra în 28 Februariu st. n. în biserica gr. cath. din Chişfalău.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Teiuşŭ, Februariu 1886.

In Marţia de 19 Ianuariu s. n., conformŭ anunciărei făcute în acestŭ preţuitŭ ḑiarŭ, s'a arangiatŭ unŭ frumosŭ balŭ românescŭ în sala hotelului grăniţărescŭ din opidulŭ Teiuşŭ, a căruia venitŭ a fostŭ destinatŭ în folosulŭ scólei de fetiţe românescĭ gr. cat. de acolo. Reuşita acestui balŭ atâtŭ în privinţa morală câtŭ şi materială a avutŭ unŭ succesŭ prea mulţămitorŭ. Celŭ de ântêiu, căruia îi datorimŭ pentru acésta recunoscinţa nóstră este m. on. domnŭ *Stefanŭ Popŭ*, parochulŭ gr. cat. alŭ Mihalţului, care, precum în trecutŭ, aşa şi de astă dată a fostŭ celŭ dintêiu, care a alergatŭ întru ajutorulŭ nostru, inspirându-ne curagiu şi însufleţire într'unŭ modŭ deosebitŭ atâtŭ cu cuvêntulŭ, câtŭ şi cu fapta. N'avĕmŭ decâtŭ pe acéstă cale publică sĕ-i esprimămŭ generosului bărbatŭ recunoscinţa şi mulţămita nóstră sincéră, asigurându-lŭ despre stima şi neclintita nóstră bună-voinţă. Totŭ cu asemenea inimă bine-voitóre şi plină de recunoscinţă aducemŭ mulţămita nóstră sinceră şi tuturorŭ celorlalţĭ domnĭ, carĭ au bine-voitŭ a ne sta întru ajutorŭ cu următórele contribuirĭ:

Slafkovics Jacsint, apotecarŭ, 1 fl. 50 cr.; Iulius Popŭ, fostŭ sergentŭ, 1 fl.; Gruzda Domokos, paroch ref., 50 cr.; Georgiu Vintila, conducĕtorŭ în reg. 50 (Alba Iulia), 1 fl.; Nicolau Hentiu, conduct. la calea ferată, 1. fl; Gavrilă Romanŭ, propr., 1 fl.; Herman Salamon, propr., 1 fl.; Drach Iános, propr., 50 cr.; Ioanŭ Popescu, paroch. (Stremţiu), 50 cr.; Dumitru Florianŭ, conduct. la calea ferată, 1 fl.

Cu ocasiunea balului au incursŭ dela următorii óspeţĭ:

Ioanŭ Rusanŭ, propr. mare, (Mintsente) 2 fl.; Pavelŭ Lucaciu. insp. de pădure, (Benicŭ) 1 fl.; Nicolau Belanŭ, sergentŭ în reg. 50, (Alba Iulia) 2 fl.: Ignatŭ Borza, sergentŭ în reg. 50, (Alba Iulia) 1 fl.; Ioanŭ Neamţu, amploiatŭ, (Aiudŭ) 1 fl.; Traianŭ Fodorŭ, teologŭ, 60 cr.; Iosifŭ Raţŭ, docentŭ, (Beldiu) 50 cr.; D-şórele Domşia (Peţĕlca) 1 fl.; Aronŭ Betecuiu, not. cer., (Benicŭ) 2 fl.; Gavrilŭ Surducŭ, sub not., (Benicŭ) 1 fl.; Vinkler N., cadetŭ reg. 50, (Alba Iulia) 1 fl.; Iosifŭ Bisbachŭ, conducĕtorŭ reg. 50 (Alba Iulia) 1 fl.; Simionŭ Suciu, conducĕtorŭ reg. 50, (Alba Iulia) 50 cr.; Georgiu Davidŭ, docentŭ, (Peţĕlca) 1 fl.; Mihailŭ Raţŭ (Blaşiu) 50 cr.; Trifon Ţienda (Stremţiŭ) 50 cr. Apoi din locŭ: Stefanŭ Belanŭ, propr., 1 fl. 50 cr.; Stefanŭ Crişianu, propr. şi docente, 3 fl.; Georgiu Munteanu, propr., 1 fl.; Gregoriu Popŭ, cantorŭ gr. cat., 1 fl.; Stefanŭ Bretoiu, colectorŭ, 1 fl.; Grigore Belanŭ, propr., 1 fl.; Emanuel Rosenfeld, 1 fl.; Iacobŭ Popŭ lui Gavrilă, 1 fl.; Ioanŭ Bretoiu, propr., 1 fl.; Utilia Ielen, 1 fl.; Vasiliu Radu, faurŭ, 1 fl.; Toth Venczel, faurŭ, 1 fl.; Eufremŭ Crişianu, propr., 1 fl.: Simó Antal, practicantŭ, 50 cr.; Eufremŭ Raţiu, propr. şi primarŭ, 3 fl.: Ioanŭ Teuşianu, propr., 2 fl; Gregoriu Serbu, paroch gr. cat., 5 fl.; Taganyi Zsigmond, 1 fl.; Josef Bitner, 60 cr.; Nicolau Borza, propr., 1 fl.; Georgiu Lazarŭ, propr., 1 fl.; Gregoriu Moldovanŭ, propr. 1 fl.; Paulŭ Radu, propr. 1 fl.; Familia Boros, propr. 1 fl.; Georgiu Stanŭ, propr. 50 cr. Doboli Iosef, 1 fl.; Schmotczer Lajos praticantŭ, 50 cr.; Gregoriu Popŭ l. Iacobŭ, 50 cr. (Va urma.)

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

spune „România,' şi erau împărţite în modulŭ următorŭ:

Rolulŭ luĭ »Pigmalion« se interpreta de către d. C. *Nottara*, care a datŭ indestulitóre dovedĭ despre talentulŭ sĕu. Creaţiunea rolului lui Pigmalion a fostŭ fórte isbutită. Dela începutulŭ spectacolului şi până la fine d-sa ne-a arĕtatŭ pe tiranulŭ rege alŭ Feniciei aşa după cum credemŭ, că trebuia sĕ fiă caracterisatŭ acelŭ personagiu.

D. I. *Petrescu*, în rolulŭ lui „Narbalŭ,« a fostŭ bine. In actulŭ alŭ patrulea mai cu osebire, când cércă prin morală sĕ înduplece pe Fadael a renunţa la proiectulŭ sĕu, de a fi omorîtorulŭ tatălui sĕu, s'a distinsŭ consciinţiosulŭ actorŭ.

D-na Ana *Manolescu* interpretă rolulŭ reginei »Tofa" cu multă pricepere. In actulŭ alŭ 4-lea mai cu osebire, când cércă sĕ înduplece pe Fadael de a nu deveni patricidŭ, d-na Manolescu a fostŭ superbă.

D-na *Amalia Nottara* a interpretatŭ asemenea de minune rolulŭ „Astarbeei.«

Ajungêndŭ la d. *Manolescu*, putemŭ sĕ spunemŭ că la succesele numeróse culese de activulŭ şi inteligentulŭ artistŭ, mai adause încă unulŭ. Mai alesŭ în actulŭ alŭ patrulea, în scena când era sĕ intre la rege sĕ-lŭ omóre, fuse de o forţă tragică cum rarŭ îlŭ va pute cineva întrece, décă nu chiar egala.

In totŭ, ḑice Gion, *Pigmalion* alŭ d-lui Bengescu e unŭ succesŭ, unŭ frumosŭ succesŭ, care face deplină onóre poetului, artiştilorŭ carĭ i l'au întrupatŭ şi în fine Teatrului Naţionalŭ, care se va mândri pe dreptŭ avêndu-lŭ totdéuna în repertoriulŭ sĕu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 24 Februariu st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	104 20
Rentă de hârtiă 5%	95.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	153 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonurĭ rurale ungare	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4 50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.60
Renta de hărtiă austriacă	86 85
Renta de arg. austr.	86.80
Renta de aurŭ austr.	114 75
Losurile din 1860	140 —
Acţiunile băncei austro-ungare	860 —
Act. băncei de creditŭ ung.	304.50
Act. băncei de creditŭ austr.	298.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	100.02
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 80
Londra 10 Livres sterlinge	126.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 8 Fevruarie, st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89 1/2	90 1/2
Renta rom. amort. (5%)	94 1/4	95 1/2
» convert. (6%)	87—	88—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30—	32—
Credit fonc. rural (7%)	101 3/4	102 1/4
» „ „ (5%)	85 1/4	86—
» » urban (7%)	97 4/2	98 1/2
» » » (6%)	90—	97—
» » » (5%)	81—	82 3/4
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	16 —	16 1/4
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01—	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 20 Februariu st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.98	»	10.(3
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.32
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5 90	»	5.96
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

„Albina Institutŭ“ de creditŭ şi economii în Sibiiu.

(2—3)

CONVOCARE

Domnii acţionarĭ ai „Institutului de creditŭ şi de economii „Albina“ se învită prin acésta, în vêrtutea §-lui 20 alŭ statutelorŭ societăţii la

a XIII. adunare generală ordinară

care se va ţiné la Sibiiu în **30 Martie 1886.** st. n. înainte de amédĭ la 10 óre în casa institutului (strada Baier Nr. 1,)

Obiectele:

1. Raportulŭ anualŭ alŭ direcţiunei, bilanţulŭ anului 1885 şi raportulŭ comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realisatŭ conformŭ bilanţului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopurĭ de bine-facere.
4. Ficsarea preţului marcelorŭ de presenţă pe anulŭ curentŭ.
5. Propunerea din partea direcţiunei referitóre la pensionarea vĕduvei şi orfanilorŭ rĕmaşĭ după fostulŭ directorŭ esecutivŭ Visarion Roman.
6. Alegerea alor doi membrii în consiliulŭ de Direcţiune în loculŭ acelorŭ doi, alŭ cărorŭ mandatŭ a espiratŭ în sensulŭ §-lui 36 din statutŭ şi substituirea definitivă prin alegere alorŭ doi membrii totŭ în consiliu de Direcţiune carĭ au demisionatŭ dela ultima adunare generală în coce (§. 37.)

Domnii acţionarĭ, carĭ în sensulŭ §§. 22, 23 şi 24 din statutele societăţii voescŭ a participa la adunare în persónă seu prin plenipotenţĭ suntŭ rugaţĭ **a-şĭ depune la cassa institutului acţiunile lorŭ şi eventualŭ dovedile de plenipotenţă celŭ multŭ până Sâmbătă la 27 Martie st. n. 6 óre p. m.**

Sibiiu) 18 Februariu 1886. **Direcţiunea institutului.**

OCASIUNE

pentru a cumpăra eftinŭ o parte din mărfurile, ce le desface firma

KOVASZNAÍ & KERESZTESY

în marele Magazinŭ de Mode şi Confecţiunĭ pentru Dame

în Braşovŭ, Piaţa mare

Mare alegere în stofe de rochii pentru Dame s. a. Beige, Loden, Feullée, Cachemirŭ, Pretonŭ de spălat, Satinŭ, Wattmulŭ şi Postavurĭ, precumŭ şi Mantile pentru plóiă şi Paltóne (Hăinuţe) pentru

„sesonulŭ de primăvară“

ce sĕ apropie.

Din causa comandelorŭ marĭ ce amŭ făcutŭ pentru mărfurĭ îndigene şi streine, şi a lipsei de spaţiu în localŭ suntemŭ siliţi a vinde cu preţurĭ fórte eftine.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	—	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	—	7.43	—
Aiudŭ	2.55	—	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	—	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	—	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu	5.56	—	12.59	—
	6.08	—	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	—	—	11.04
Ciucia	8.28	—	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	12.59	—
Szolnok	2.58	—	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	6.35	—	10.50	—
	3.00	—	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	--
Budapesta	6.47	—	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	—	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	—	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	—	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	--
Mezö-Telegd	—	—	10.28	2.34	—
Rév	—	—	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	—	1.31	4.26	—
Huiedin	—	—	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	--
Cluşiu	—	—	5.05	6.43	--
	12.05	—	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	—	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	—	—	9.31	—
	3.32	—	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	--
Blaşŭ	6.02	—	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	—	—	12.36	--
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	--	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4.53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12.00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9.36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.